

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy órára ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 138. szám.

Kedd, június 19.

Céltévesztés rázkódtatással.

(Politikai munkatársunktól)

Budapest, június 18.

(Dsk.) Ha higgadtan mérlegeljük az osztrák zajongást, nem lehetetlen, hogy a Lajtán-túli idegeskedés, a politikai éretlenséggel párosulva, elfogja érni azt, — amit nem akar.

Mikor a magyar kormány az Ausztriával való gazdasági közösségünk rendezésénél csak formai előnyt kívánt Magyarország részére biztosítani, de a lényegben hajlandó volt a közös vámterületnek 1917-ig való fenntartásával Ausztriának az élvezeti anyagi előnyöket továbbra is megadni, — az osztrák sógor nagyot gondolt és merészet. Beck miniszterelnök ugyanis a vámszerződés elleni ismeretes kirohanásában kivágta a slágert a „vélünk el!” hangoztatásával.

Ha az osztrák hangoztatja ezt, akkor a parlamentben abszolút többségben levő a personál unió hívei, még akkor sem idegenkedhetnek a választól, ha a politikai alakulások következtében csak keztyűs kézzel koalizálva kezelhetik is a kormányhatalmat.

Midőn tehát Beck és társai ijesztés gyanánt hangoztatják a különválást, csaldniok kell, mert Magyarország kormányának — ha számol az országnak általuk megteremtett hangulatával — nem igen hátrálhat és nem igen engedhet elfoglalt álláspontjából, ha a különválás azonnal bekövetkeznék is, az osztrákok állásfoglalásának azon eredménye gyanánt, amit a hangoztatás ellenére, éppen a Beck-ek nem akarnak.

Hogy aztán a különválás, a vámsorompók azonnali felállítása Magyarország megrázkódtatása nélkül létre jöhet-e vagy nem, az más kérdés.

Hazánk fejletlen iparát és számtalan más gyengeségét tekintve, a leghiggadtabb

megfontolás után is azt kell hogy lássuk, azt kell, hogy mondjuk, hogy a „vélünk el!” hirtelen jövő megvalósulásával a magyar nemzetnek egy régi óhaja valószínűleg ugyan meg, — de nem visszhatás nélkül.

Ismerjük az osztrákok kapkodó, céltalan politikáját. Tudjuk, hogy mindig jobban szerettek és szeretnek maig is a mások bakaival bibelődni, mint a maguk lehetetlen helyzetével. Számításuk most is Magyarországra irányul. Minket akarnak a vámsorompók azonnali felállításának, mondhatni hirtelen való ránk erőszakolásának hangoztatásával megalázni és azután továbbra is lekötöni, vagy legalább is ennek sikertelensége esetén, súlyos gazdasági válság elé állítani.

A magyar nemzet sok megpróbáltatáson ment keresztül. Mindenkor megállta helyét. Szenvedett, türt, nyomorgott, — de soha meg nem alázkodott!

S ezt jó lesz megjegyezni a taktikázó szomszédnak!

A magyar kormány pedig használja ki az osztrák taktikáját. Igyekezzen minden lehetőséget elkövetni, hogy ha azonnal be is kell következnie a vámsorompók felállításának, a végleges szétválásnak, az ezt követő rázkódtatás enyhítésére szükségeltető legelemibb tennivalókat megtehesse.

Türelemmel, de annál nagyobb figyelemmel várjuk a jövőt, amely nem lehetetlen, hogy a magyar nép egy régi óhajának megvalósítását hozza magával, — ha bár nagy megrázkódtatással is!

Mindegy! Nagyobb próbákat is állott már a magyar nemzet.

Délvidéki függetlenségi párt gyűlése. Mint Temesvárról jelentik, ott tegnap volt a Délvidéki függetlenségi és 48-as párt évi rendes közgyűlése. A gyűlésen több délvidéki község — köztük Vadászterdó, Temesvárság, Temesság, Németcsanak, Nagyörsz — küldöttségileg képviseltette magát. Tíz órakor nyitotta meg a gyűlést Steiner Ferenc orsz. képviselő, a Délvidéki függet-

lenségi és 48-as párt elnöke, röviden vázolta azokat az eredményeket, amelyeket a párt eddig elért. Utána Dobrosszláv Péter dr. orsz. képviselő mondotta el tartalmas tükári jelentését, amelyben a pártot érintő minden körülményre kiterjedően beszélt. Muth Gáspár dr. indítványára a közgyűlés háláját és bizalmát fejezte ki Dobrosszláv dr. főtitkárnak agilis, lelkiismeretes, buzgó munkásságáért és megvas, szép jelentéséért. A tükári jelentés után a választásokat ejtették meg, újból megválasztva a régi tiszviselőket, az alelnökséget kiegészítve Hajdu Frigyes dr. orsz. képviselővel. Majd Hajdu Frigyes dr. orsz. képviselő szólalt fel és azt az indítványt terjesztette elő, hogy a párt szakítsa on meg minden conexust a temesvári alkotmány párttal. Az indítvány hosszas és érdekes vitát provokált, amelyben Muth Gáspár dr. azt a közvetítő indítványt tette, hogy a délvidéki koalíció bontsák fel. Ezt az indítványt azonban elvetették, — ellenben Hajdu képviselő indítványát óriási többséggel elfogadták.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Július 5. A torontái orvos-egylet közgyűlése.
Július 9. Közig. biz. ülése.

Jubiláló lelkészek. A csanádi egyházmegyében a következő lelkészek ünneplik meg a nyár folyamán áldozárú szentelésüknek ötvenedik évfordulóját: Csintalan József orczyfalvi, Stibrik István józsefszállási és Bossányi Dénes weidenthali plébános. Huszonöt éves jubilások a következők: lovag Antók Dániel kókotiesi, Groczky Péter ferencfalvi, Hankó György majlatfalvi plébános és Janicsok Emil fehértemplomi esperes-plébános.

A Magyar Védőegyesület. A Magyar Védőegyesület kötelékébe újabban belépnek: Alföldy Edéné, Steinitzer Gézáné, Unterreiner Erzsébet, Weiterschan Magdolna, Koch Anna, Weiterschan Éva, Weiterschan Anna, Bohn Éva, Mayer Krisztina, Ulmann Sorella, Kovács Katia, Weimer Erzsébet, Steinitzer Géza, Biró Pál, Elek Zsigmond, Kövesdi József és Murka Lajos.

A „TORONTÁI” tárcája.

A meleg.

Az éj leszállt a Champs-Elyseésre, mely szinte gőzölgött a nagy forróságtól. A fák lombjain keresztül, melyeket egyetlen szellő sem mozgatott meg, látni lehetett a kávéház kandelabereinek a fényét, melyek szintén fokozták az atmoszféra melegét. Távolról egy zenekarnak a réztrombitái és nagy dobjai resegtek.

A klub terraszán négy öreg gentleman szücsölte a jegeskávéját, időnként megtörölve izzadságtól gyöngyöző homlokukat.

— Hát bizony — mondá hirtelen Rubas du Rempart lovassági tábornok — ez a kutyá melegség roppant árt a takarmánynak. Mi lesz a lovasságból?

— Mi? Nekem mondja? — szólt közbe d'Hancorvaire marquis. — Az én birtokomon, Rouen közelében fél esztendő óta nem esett egy csepp eső. Nem csodálnám, ha az intézőm fölbontaná a szerződést, mert nem képes takarmányozni a lovaimat. Ugy lehet, el is adom őket.

— Az a kérdés — mondá lord Ambaré. — hogy ha minden lovat a piacra dobnak, nem veszít-e az ember az árcsökkenés miatt éppen annyit, mint amennyi kárt a takarmányhiány okoz.

— Bizony, uram — mondá Dixcors báró — ez az átkozott hőszag az én háztartásomat is egészen fölforgatta.

— Az ön háztartását? — kérdék egyszerre.

— Miért éppen a háztartását?
— Nem tudom, uraim, nem is értem. Sohasem voltam a számok embere. Megelégszem azzal a tizenkétezer frankkal, melyet a hadgy-miniszteriumtól kapok, mint irodafőnök, mint a

hatalnyesztési osztály vezetője. Minden hónapban átadom a fizetésemet a bárónénak s azt mondom neki: „Édes Carolinecom, lásd el a házat!”

S ellátja a házat. Apropos, uraim, ismerik Caroline-t?

— A báróné nagyon csinos egy asszony — mondá a tábornok a bajuszát pödörgetve.

— Igazán nagyon csinos — tódítá a marquis.

— Nagyon charming — szólt nagykomolyan a lord.

— Nem a külső előnyeiről beszélek. Azt mondja ugyan mindenké, hogy a feleségem veszedelmesen csabító, de a szépség nem elsőrendű dolog, ha komolyan veszi az ember. Nem ezért, hanem azért érzek iránta határtalan tiszteletet, mert roppantul ért az üzlethez, tud számolni, tud beosztani, úgy hogy deára szerény anyagi körülményeinek, lakásom szinte fényesnek s életem nagyon kényelmesnek mondható.

— Hogy lehet az?

— Hát, amint mondtam, uraim, minden hónap elején ötven Napoleon d'or-t adok Caroline-nak. Ebből tizenötöt visszaad nekem szivarra, a klubra s egyéb költőpénzre. Tehát neki csak harmincöt marad, egy fillérel sem több.

— Hát ez nem sok — mondá lord Ambaré. — de jó beosztással...

— Ez az! — kiáltotta a báró. — Ebben nagy az én feleségem. Mindennap reggeli után, ahogy ledobom az asztalkendőt, hogy a hivatalomba menjek, Caroline is eltávozik hazulról remek öltözékben, a legelső divatúsrúttól való kalszokban, csipkésen, drága illatszerekkel behintve.

Rendesen kétfőre megy s csak hétre tér vissza az ebédhez.

— S mit csinált azon idő alatt? — kérdék kíváncsian d'Hancorvaire báró.

— Igen, igen, mit csinált?

— Hát eljárt a szabónéjához s megmagyarázta neki, hogy ő valóságos reklám neki s sok bevője lesz általa. Ezért természetesen sokat kellett járnia, el kellett járnia szalonokba, mulatóhelyekre s e révén nagyon olcsón kapta az empire ruháját, a valkür-kalapját, a Valois köpenyét. Ah, uraim, ha látják a ruháit!... Szinte ingyenben van mindene. Sokszor teljesen faradtan, kimerülve, összegyűrt ruhával, zilált hajjal tért haza. Ilyenkor nagyon megszántam. „Édesem, — mondám neki, — nem nézhetem, hogy annyit törőd magadat? Érdesen közbevágtott: „Törődj a magad dolgával. Tudsz te nekem havonta ötezer frankot adni? Ugy-e, hogy nem? Hát akkor hagyj békét.”

Beláttam, hogy igaza van s nem is szóltam többet. Uraim. Az ő működése kiterjedt a mézszarásra, a pékre, a fűszeresre. Háromszáz frank jutott neki havonként a konyhára, de nem is képzelik, uraim, hogy mit művelt ő ezzel a napi tíz frankkal. Nemcsak mindennap elsőrangú hus, gyümölcs telen osztriga, nyáron rák került az asztalra, hanem szarvasgomba, pezsgó...

— Ez is kikerült?

— De ki ám. Hetenként egyszer olyan nagy-szerű lakomát adtunk, hogy akik csak hozzánk jöttek — pedig sokan jöttek, csupa előkelő ember, mind azt kérdezte: honnan vették ezt a lukullusi lakomát? Honnan került ez a csodaszép szőlő júniusban? Tudják?

— Tudjuk.

— Így voltunk a fogattal is.

— Ah, fogatjuk is van?

— De van ám. Megvallom, kezdetben meg voltam lepődve, mikor feleségemet egy remek kocsihoz megláttam, amelybe két gyönyörű pej volt fogva. A feleségem egy kis kocsijárostól

— **Rajzkiállítás a polgári iskolában.** A helybeli áll. polgári fiúiskolai tanulók kézimunka- és rajzkiállítására megnyílt s a folyó héten mindennap délelőtt 8—12-ig és délután 2—5-ig megtekinthető. A kiállítás, mely sok díszes rajzot és számos sikerült kézimunka-tárgyat tartalmaz, az intézet jeles rajztanárának, Szalaváry Edének kiváló buzgalmit dicséri.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ez idén is 100 darab könyvet adományozott a központi állami elemi iskola szorgalmas és jó magaviseletű tanulóinak megjutalmazása céljából. Ez adományért ezúton fejezi ki hálás köszönetét az intézet nevében Baaden Károly igazgató.

— **A sorozások.** Az 1905. évi fősorozást ma folytatták a II. és III. korosztálybeliek, valamint az idegenek előállításával. A mai napon a sorozásokat teljesen befejezik s június hó 26-án tartják meg az utóállítást. A most besorozott ujoncok augusztus elején vonulnak be tényleges szolgálatra.

— **Jegyzők takarékpénztára.** Temesvárról jelentik: A délvideki községi és körjegyzők körében mozgalom indult meg, hogy Temesvárott egy „Délmagyarországi jegyzői takarékpénztár r. t.” alakítsák ki torontál, krassó-szörény- és temesvármegyei jegyzők bevonásával. Az új és hatalmasnak ígérkező pénzintézet esetleg egy tekintélyes fővárosi pénzintézetnek lenne a fiókja, amely a délvideki jegyzők, mint részvényesek pártolása mellett nagy jövő elé tekinthető. A kezdeményező lépéseket, illetve előmunkálatokat a Temesvármegyei községi és körjegyzők egylete végzi. Az előértekezlet ez ügyben még e hónap folyamán lesz Temesvárott. Az érdeklődés az egészséges vállalat iránt már is nagy, mert tulajdonképpen a jegyzők fognak abban első sorban közreműködni, akik állásuknál fogva leginkább vannak hivatva, hogy egy nagyobbabású pénzintézetet létesítsenek és hathatósan támogassanak.

— **Ujságkiadók közgyűlése.** Mint fővárosi levelezőnk írja, a Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége vasárnap tartotta meg az évi rendes közgyűlést az Otthon-kör dísztermében, a tagoknak nagy számban való részvételével. Zilahy Simon egyesületi elnök nyitotta meg a közgyűlést s miután üdvözölte a megjelenteket, rámutatott a szövetségnek kilenc éves fennállása alatt folytatott fáradtságos munkájára. Majd rátért a múlt évben történt politikai eseményekre, amelyek az ujságkiadókra is súlyosan nehezédtek. A súlyos helyzet nagy megpróbáltatást rótt a kiadókra, akik azonban a példátlan erőszakosságokat és igazságtalanságokat és az ezekből származó veszedelmeket kiállították s visszautasították, törhetetlenül állva a sajtószabadság és a nemzeti ügy védelme mellett. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a napirendet megelőzőleg Illés József (Az Ujság) indítványt tett, hogy a szövetség üdvözölje jubileuma alkalmából a Budapesti Hírlapot, Zilahy Simon igazgató kiváló érdemeit iktassa jegyzőkönyvébe, Rákosi Jenő főszerkesztőt pedig válassza meg örökös dísztagnak. A közgyűlés nagy lelkesedéssel tette magáévá az indítványt. A napirend során a közgyűlés egyhangulag vette

bérelte. S tudják mibe került? Csak százötven frankba havonként, tehát öt frankba naponként. Vallják be, hogy ajándék.

— Bevalljuk s őszintén csodáljuk. Nagyszerű felesége van magának, báró.

— De ez az átkozott meleg nagyon megzavarta a háztartásunkat. A feleségem boszusan mondá: „Mit tehessen az ember ilyen retentő melegben? Ha az idő meg nem hűvösödik, tőkre fogunk menni.” Hogy miért, nem tudom. Valószínűleg azért, mert a kereskedők ilyen időben nem adhatnak províziót, maguk is ráfizetnek az üzletre. Minden megdrágult. Képzelmek, uraim, Caroline három napja ki sem ment a házból. Egész nap a chaise longue-on ül s rezignáltan mondja: Ily rakkenő melegben semmi üzlet nem megy. Hiába is megyek ki, nem hoz a konyhára semmit.

A fogattal már föl is hagyott s ma este nem volt egyéb vacsorára, mint egy ökörszelet, babsalátával. Oly rossz volt, hogy a klubba kellett jönnöm vacsorálni . . . Ennyire vagyunk.

Csönd. A többiek egymásra néznek, mosolyogva, zavartan. Végre lord Ambart azt kérdezi:

— Őa a tengerészetiügyi miniszteriumnál van alkalmazva?

— Ott mylord, a haltenyésztési osztályban.

— Nagyon jól érthet a dologhoz. Mi ezt Angliában úgy mondjuk, hogy: the right man in the right place.

E pillanatban szél kerekedett s megrázta a lombokat.

— Reméljen, báró ur, reméljen — mondá a tábornok. — Holnapra valószínűleg esni fog s az idő hűvösebbre válik.

Richard O'Monroy.

tudomásul az évi jelentést, a pénztári számadásokat és a felmentvényt minden irányban megadta a tisztikarnak. A közgyűlés folyamán Sichermann Mór (M.-Sziget) korelnök vezetésével tartott választmányi ülésen a tisztikar a következőképpen alakult meg: elnökké újból nagy lelkesedéssel Zilahy Simon, elnökhelyettesévé Wolfner József választották meg. Alnökök lettek: Nagy Sándor (Pécs) és Rábel László (Sopron). Titkár lett: Illés József, jegyző Lenkei Zsigmond, pénztáros Herz Adolf, ellenőr Mérey Miksa és jogtanácsos Marton Sándor dr. A választmányba Nagybecskerekéről megválasztották Mayer Rezsőt.

— **Felülfizetések.** A f. hó 13-án tartott maturabál alkalmával a főgimnáziumi deákszegélyegylet céljaira felülfizettek: Czinner Dávid 20 kor., dr. Várady Imre 15 kor., Balási József 8 kor., Puts Jakabné 6 kor., dr. Brájer Lajos, Kiss István, Mayer Rezső, Weisz Izidor 5—5 kor., Kiss Sándor, Mangold Hermann, N. N. 4—4 kor., Hollaender S., Makk József, Rätz Jakab 3—3 kor., Hajduska J., Knyaskó Lajos, ifj. Nagy Dezső, ifj. Sárffy Sándor 2—2 kor., Orosz Lajos, N.—N. 1—1 kor., összesen 100 korona. Fogadják a nemessivű adakozók ezúton a rendezőség leg-hálásabb köszönetét.

— **Esküvő.** Kövessy Antal sejmecbányai főiskolai tanár e hó 21-én (csütörtökön) délután fél 6-kor vezeti oltárhoz a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban Schwarz Margit urhölgyet, Oidal Antal bankigazgató mostoha leányát.

— **„Délmagyarországi Tanítóegylet” nagygyűlése.** A „Délmagyarországi Tanítóegylet”, mint már jeleztük, f. évi július hó 10., 11. és 12-ikén tartja Ujaradon 40 ik nagy- és közgyűlést. A nagygyűlésre a rendező-bizottság felhívást bocsátott ki, mely szerint a gyűlésen szívesen látják nemcsak az egyesület tagjait, hanem mindazokat, akik a tanügy iránt érdeklődnek. A gyűlésen minden résztvevő személyenként 2 korona részvételi díjat fizet. Azok pedig, a kik a társaságban is részt akarnak venni, még külön 3 koronát fizetnek. Ugy a részvételi díjat, mint a társaság árát a jelentkezők Prinz Fidélt igazgató-tanítóhoz (Ujarad), mint a helyi bizottság pénztárosához küldjék be. A bejelentések legkésőbb f. évi június hó 30-ig a helyi bizottság elnökségéhez intézendők, annyival is inkább, mivel a későbbben jelentkezők részére kifogástalan lakást alig biztosíthatunk. Hogy a megfelelő vasuti kedvezményes jegyeket idejében megkérjük, kérjük a t. résztvevőket, szíveskedjenek az ide- és visszautazás módját a jelentkezés alkalmával tudomásunkra hozni. A közgyűlés 3. napján tervbe vett Mezőhegyesre és Menyháza aradmegyei kies fekvésű fürdőtelepre való kirándulás. Kérjük a t. résztvevőket, szíveskedjenek jelentkezésük alkalmával jelezni, hogy ezen csekély költséggel járó, de annál tanulságosabb kirándulásra részt ohajtanak-e venni s ha igen, melyiken, hogy a megfelelő vasuti kedvezményes jegyeket b. címükre megkérjük.

A gyűlés programja a következő: I. nap, július hó 10-én d. e. 11 órakor bírálóbizottsági gyűlés. 12 órakor választmányi ülés. D. u. 3¹/₂ órakor Temesvár felől érkező vendégeink ünnepélyes fogadtatása az ujaradi pályaudvaron. Bevonulás a községbe a község házához, a hol a résztvevők mellé elszállásolók adatnak. D. u. 5 órakor az ovodai szakosztály ülése. Este ismerkedési estély. II. nap, július hó 11-én reggel 8 órakor istentisztelet, 9 órakor nagygyűlés. D. u. 1 órakor társasbéd, d. u. 3 órakor megtekintése a 13 vértanú kivégeztetése helyének. Utána Aradon a szabadság-szobor megkoszorúzása, az ereklje-muzzeum és az aradvárosi árvaház megtekintése, illetve Balázs Ferenc igazgató által bemutatandó közgyűlésségi munka kiállításának tanulmányozása. Este hangversenyvel egybekötött táncestély. III. nap, július hó 12-én reggel 7 órakor gard. ism. iskolai szakosztály gyűlése. Reggel 8 órakor közgyűlés, utána kirándulás Mezőhegyesre és Menyháza.

— **Tűzek.** Mint Törökkanizsáról jelentik, Kis Mihály oltani gazda háza a napokban kigyuladt s a hozzáfartozó melléképületekkel együtt teljesen leégett. A ház biztosítva volt.

Óbessenyőn szintén a napokban Gergulov Mihály gazda házában ütött ki tűz. A házat meg lehetett menteni a pusztulástól, az udvaron azonban nagymennyiségű széná és szalma elégett.

— **A meglepetés.** — A.: Hallott már az örvedes családi eseményről, mely tegnap ért?

B.: Nem, mi az?

A.: Feleségem egy gyönyörű fiúcskával lepott meg.

B.: Meglepte? Oh, fogadja akkor részvétemet.

— **Árvíz a délvideken.** Bozovicáról írják, hogy a napok óta tartó esőzések folytán a Nera folyó kiáradt, a hidakat kitörte az állásukból és feltartózatlanul tovább hőköllyögve, az egész környéket elöntötte. A hidak a vizen usznak; a szép vetések, amelyekhez annyi reményt fűzött

a lakosság, vízhullámokon ringanak. A faházak, amelyek a parton voltak, minden felszerelésükkel a vizen usznak. A Nera-völgyben állott összes gazdasági épületek tőkre mentek. A postaközlekedés Jabonica felé megszakadt. Az utak hasonlítanak a lagunákhoz: nem kocikkal, hanem hajókon közlekednek rajta az emberek. A lakosság nagy része az árvíz következtében koldusbotra jutott.

— **A tarka szinpad.** A fővárosi tarka szinpad nyári vidéki körútjában Nagybecskereken tegnap este kedte meg vendégszerelését a kaszinókerében. A társulatnak szép megjelenésű sikkes énekesnői vannak (Szalai Katica, Rieza Giza és Sz. Harmath Ilonka), akik tegnap este élénk tetszéssel szerepeltek. Kiváló ereje a társulatnak Szücs Laci, a társulat igazgatója s pompás komikumával állandó derűtségben tartotta a közönséget. Zajos tapsokat aratott Carabin József nehéz táncprodukcióival, a melyeket rendkívül ügyesen végzett. Jó volt Mister Williams nyújtóművész s végül igen jól mulatott a közönség „A hadnagy ur apósa” című bohóságán, a melynek főszerepét Szücs Laci játszotta találó és kacagtató humorral.

Színház és Irodalom.

* **Színészet Törökbecsén.** Törökbecsén, mint onnan jelentik, Kunhegyi Miklós színházvezető jól szervezett társulata a közönség meleg pártfogása és érdeklődése mellett tartja előadásait. Csütörtökön volt a társulat hátszerelemesek. Kiss Árpádnak jutalomjátéka, mely alkalommal a Bakkarat került színiro teit ház előtt. A vigjátéki személyzet az Udvari tanácsos-ban mutatkozott be; Asboth Lilly Izolda szerepében kiváló alakításával meghódította a közönséget, K. Molnár Bóllát, mint Gábor diák Gül Babában és mint János vitéz nagy sikert aratott. János vitézben Asboth Lilly, mint boszorkány kapott nagy tapsot.

* **Ürményháza története.** Milleker Bódog, ismert jeles délvideki történésíró, megírta Ürményháza torontálmegyei község monográfiáját. A becses füzet öv. Kirchner J. E. varseci könyvnyomdájában jelent meg.

* **A „Zenélő Magyarország”** zeneműfolyóirat megjelent 313-ik füzeté a következő zenemű-udonságokat közli: I. Heilberg Albert „Nem szabad!” refráinú rendkívül bájos dalaválogatja. II. Gerber Jenő „Ezüst nyárfa, rezgő nyárfa” című magyar dalát. III. Neil Moret (a „Ilawatha” és „Mondschein Serenade” világhírű szerzőjétől, annak még előző műveit is felülmúló) „Makivirág” japán romancát. E pompás zeneműfolyóiratot, melynek minden egyes száma szakavatott megválasztással minden zenei válfajt felölel s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zenei udonságot, mint ilyen, minden zongorakedvelőnek figyelmébe melegen ajánlunk. A most folyó XIII. évfolyam előfizetési ára: egész évre (24 füzet) 12 korona, 1/2 évre (12 füzet) 6 korona, 1/4 évre (6 füzet) 3 korona. Egyes füzet 1 korona. Előfizetése Kükner Ede, a „Zenélő Magyarország” zeneműkiadóvállalatához Budapest, VIII. József-körút 22/24. intézendők.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A nővére becsületéről.** Ellenállhatatlan vonzerejű Don Juan-nak képzelte magát Lausan Lyuba, aki foglalkozására nőve napszámos volt Aracson. E hitét büszkén hirdette faluszerte s kocsmákban vagy egyéb összejöveteleken elmesélte, mint rajonganak érte a leányok, sőt egy törökbecsei magyar menyecske is halálisan szerelmes belé. Ezt perzeze mindig a maga modorában mondotta el s ebből kifolyólag nem egyszer a legdurvábban gázolt bele az araci lányok becsületébe. Hasonló körülmények között az évi április 25-én is szórakoztatott egy asztaltársaságot valamelyik araci kocsmában s mikor az egész kompánia már meglehetősen ittas állapotban hazafelé indult, Lausan Lyuba egyik társának azt indítványozta, hogy jöjjön vele Sztójsits-ékhez, ahol tárt karokkal vár rája a ház leánya, Maria. Hangosan és habotázva becsmérelte a Sztójsits-családot, holott tudta, hogy társaságukban ott van Sztójsits Száva is, a Maria bátyja. Sztójsits e boirányos szavak hallatára és az alkohol hatása alatt annyira fehéredett, hogy kést rántott elő.

— A mi házuk becsületét ne piszkold be te nyomorult — kiáltott rá, — majd Lausánnak támadva, markolatig dúfá készt Lausán hasába. Lausán megtántorodott, összerogyott s néhány perc múlva meghalt.

Ezt az ügyet tárgyalta ma a nagybecskereki kir. törvényszék Makk József törvényszéki bíró elnöklété alatt. A vádlott nem érzi magát bűnsnek, mert nővére becsületét köteles volt megvédeni és mert nagyon ittas volt. A tanúk vallomása szerint azonban Sztójsits nem volt annyira ittas, hogy nem tudta volna mit csinál. Miután még dr. Fialowski Béla törv. orvos

szakvéleményét, valamint dr. Boross Dezső ügyész vad- és dr. Juliusz Ármin védbeszédét hallgatták meg, meghozták az ítéletet, mely szerint vádlottat 2 évi börtönre ítélték. Az ítélet és a minősítés ellen dr. Juliusz Ármin védő felebbezést jelentett be, a bíróság pedig a vádlottat az ítélet jogerőre emelkedéséig szabadlábra helyezte.

TÁVIRATOK.

A delegáció.

A külügyi vita.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A külügyi albizottság tegnapi ülésén Goluchowszky gróf külügyminiszter nyilatkozata után az elnök a vitát bezárta s föltette a kérdést Sághy Gyulának a külügyi képviselőnek a paritás érvényesítésére vonatkozó határozati javaslatát a tárgyalásán. A bizottság Sághy javaslatát egyhangulag elfogadta, ellenben Zichy Jenő gróf indítványát nagy többséggel mellőzték. Az indítvány mellett szavaztak: Rakovszky, Lovászy, Zboray és Laszkary. Ezután az albizottság a részletek tárgyalására tért át. Megállapodtak abban, hogy szerdán délután négy órakor lesz a legközelebbi ülés, amelyen hitelesítik majd az előadó által bemutatandó jelentést. Ezzel az ülés véget ért.

A tengerészeti albizottság.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A delegáció tengerészeti albizottsága ma délután ülést tartott, amelyen Majláth gróf előadó ismertette a költségvetést és elfogadásra ajánlotta.

A vita során a felszólalók a paritás érvényesítését hangoztatták, a mely éppen a tengeren nyilvánul legkevésbé.

Közbe Nikolics Vladimír horvát delegátus felszólalásánál vita támadt a körül, hogy milyen nyelven beszéljen. A szabályok értelmében a horvátoknak magyarul vagy horvátul lehet beszélni, azonban Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter érvelésére, hogy célszerűségi szempontból Nikolics németül is beszélhet, a horvát delegátus németül szólalt föl.

A tárgyalás folyik.

A király Bruckban.

Budapest, június 19. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Lajta-Bruckból sürgönyzik, a király, aki tegnap odaérkezett, ma folytatta a megkezdett csapatszemet. Az uralkodó este visszautazik Bécsbe, ahonnan holnap Reichenbergbe utazik, az ottani kiállítás megnyitására.

A miniszterelnök útja.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök, aki ma Budapesten tartózkodik több sürgős ügy elintézése miatt, este ismét Bécsbe utazik.

A fiumei kormányzó beiktatása.

Budapest, június 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó e hó 25-ikén reggel 8 óra 15 perckor utazik el Budapestről, a keleti pályaudvarról külön vonaton Fiuméba, a hol 26-ikán lesz az ünnepes installáció. A kormányzót a külön vonaton nagy előkelő társaság kíséri Fiuméba, ahol este megérkeztek fényes pompával fogadják. Nákó Sándor gróf beiktatása előreláthatólag egyike lesz a legragyogóbb kormányzói installációs ünnepségeknek Fiumében.

A budapesti polgármesterválasztás.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Budapest főváros ma délután rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a polgármestert választják. Két komoly jelölt van: Sipőcz László és Bárczy István. A bizottsági tagok hangulata szerint a választásból valószínűleg Bárczy István kerül ki győzedelmesen.

Az orosz események.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervári távirat szerint, az orosz kormány a bialisztoki zavargásról a következő hivatalos jelentést teszi közzé: A bialisztoki zavargásokra vonatkozólag a kormányzóhoz érkezett jelentések szerint még a legutóbbi éjjel is összetűzések voltak katonai csapatok és forradalmárok között. Ez utóbbiak a szomszédos házakból tüzeltek a rendőrségi épületekre, a katonaság azonban elűzte őket onnan. Mielőtt a zendülők a házakat elhagyták volna, felgyújtották azokat. A tüzoltóságnak nem sikerült a tüzet eloltani, mert a házakban igen sok lőszer volt, amely fölrobbant. A csapatok nem szenvedtek veszteséget. Megtették az összes intézkedéseket, hogy a zavargások ismétlődését megakadályozzák.

Budapest, június 19. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, az orosz belügyminiszter Bialisztokban elrendelte az ostromállapotot.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906. június 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buz a	Kilős	100 kilogr. ára		Kilős	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	16.05	16.05	79	16.75	17.05
Pestvidéki	74	15.30	15.60	78	16.15	16.45
Bánsági	75	—	—	79	16.60	16.75
Bácskai	74	15.45	16.65	78	16.45	16.65
Szerbiai	76	14.90	15.—	—	—	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	13.35	13.50
”	középmínőségű	13.25	13.30
Árpa	takarmányárú l. r.	15.10	15.50
”	másodrendű	14.60	15.—
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	18.30	18.65
”	középmínőségű	18.—	18.30
Tengeri	belöldi uj	13.35	13.60
”	román vagy bolgár	—	—
Repece	cinqnantin	—	—
”	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, június 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buz a (októberre)	15.70
Buz a (áprilisra 1907)	16.24
Rozs (októberre)	13.26
Zab (októberre)	13.50
Tengeri (júliusra)	12.80
Tengeri (májusra 1907)	11.30

Közgazdaság.

A torontálvásárhelyi szarvasmarha-és lódíjazás.

— június 19.

A megyei gazd. egyesület ez évi második állatdíjazását június hó 17-én tartotta meg Torontálvásárhelyen, melynek megtekintésére nagyszámu közönség gyülekezett Vásárhelyen össze. A díjazáson a gazd. egyesület elnökének képviselőtében Lowieser Imre járási főszolgabíró jelent meg. A bíráló bizottságok két csoportban működtek. A lovakat bíráló bizottság elnöke volt Ambrózy Sándor, h. elnök Mesterovits István, tagok: Dörmann Henrik százados, a verségi mentelep parancsnoka, Treisz János verségi mentelepi állatorvos, Mesterovits Pál, Tóth Béla járási állatorvos, Sepsey Mihály, Szent Imre, Monoki Antal, Oláh József, Sasi Bálint, Sepsey János.

A szarvasmarhátat bíráló bizottság elnöke volt Lowieser Imre, h. elnök Marton Andor, tagok: Bagáry Kálmán szegedi állattenyésztési felügyelő, Sierbán Viktor temesvári állattenyésztési s. felügyelő, Mesterovits János, Weress Kelemen, Tóth Ferenc, Szőke Benedek, Földes Lajos, Ivó Sándor, Bácskay István, Kis István.

A bírálathoz eredménye a következő volt:

Csikóval bemutatott anyakancákért.

- I. díj. Jahrausz Ádám Franzfeld 50 kor. és oklevél.
- II. díj. Sepsey Mihály Torontálvásárhely 30 kor. és okl., Reiser Mihály Franzfeld 30 korona.

III. díj. Oláh József Torontálvásárhely, Tokai Ferenc Torontálvásárhely, Urbán János Antalfalva, Hlavati János Lajosfalva 20—20 korona.

IV. díj. Laskai Péter Torontálvásárhely, Eberle József Franzfeld, Gebhardt Fülöp Franzfeld, Hrjesik Pál Antalfalva, Kotvás Mihály Lajosfalva, Illjevits István Crepaja 10—10 kor.

Hároméves kancákért.

I. díj. Jahrausz András Franzfeld 40 kor. és oklevél.

II. díj. Hild Ferenc Franzfeld, Oláh József Torontálvásárhely 30—30 korona.

III. díj. Gyuris János Lajosfalva, Popovics Dusan Keviszölös, Kohn Simon Ozora, Tech Jakab Franzfeld 20—20 korona.

IV. díj. Kiss János Torontálvásárhely, Hroitsch Kristóf Franzfeld, Hild Ferenc Franzfeld, Schehrer Jakab Franzfeld, Jahrausz Ádám Franzfeld, Gebhardt Fülöp Franzfeld 10—10 korona.

Egy és két éves csikókért.

I. díj. Tóth Ferenc Torontálvásárhely 30 kor. és oklevél.

II. díj. Szlovák János Lajosfalva, Schehrer Jakab Franzfeld 20—20 korona.

III. díj. Laskai Sámuel Torontálvásárhely, Máté István Torontálvásárhely, Ulrich Ádám Franzfeld, Szviracz Zsiva Baránda 10—10 kor.

I. csoport. Szarvasmarhák díjazása.

1. Magyar fajta teheneikért.

I. díj 40 kor. és oklevél Oláh József Torontálvásárhely.

II. díj 30 kor. és oklevél. Illjevits István Crepaja.

III. díj 30 kor. és oklevél. Kotormán János Torontálvásárhely.

III. díjat 20—20 koronát nyertek: Varga József, Cser János, Loskay Márton, Oszterák Mártonné, Vidács István, Lieber András, Czikora András.

2. Magyar fajta üszökért.

Szenti Imre Vásárhely 20 kor. és oklevél.

II. csoport.

1. Pirostarka teheneikért.

I. díj 30 kor. és oklevél Szent Imre Torontálvásárhely.

II. díj 20—20 koronát nyertek: Sepsey Mihály (okl.), Ujfalusy Sámuel, Tótka Lajos, Szakonyi János, Mészáros Józsefné.

III. díjat 10—10 koronát nyertek: Jóó Mihály, Bartha Mihály, Sepsey János, Máté János.

2. Pirostarka üszökért.

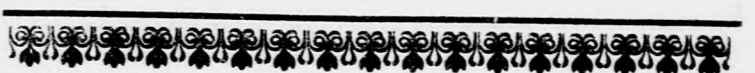
20 kor. és oklevelet nyert Szent János.

A bírálathoz megjelentek után Marton Andor buzdító beszédet intézett a megjelentekhez, kik közül Szent Imre vásárhelyi gazda szép beszédében fejezte ki köszönetét Marton Andornak, mint aki fáradhatatlanul törekszik minden oldalról, hogy a földműves népek segítségére lehessen. Ezután javaslatba hozta, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek és Csekonics Endre grófnak, a megyei gazd. egyesület elnökének üdvözlő távirat küldessék. Majd a díjak ünnepélyes kiosztása következett, melynek megtörténte után a vendégek barátságos lakomára gyűltek össze Sepsey Mihály vásárhelyi jegyző vendégszerető házában.

☐ **Jelzálagsorsjegyek konverziója.** Ugy hisszük, alig akad újságolvasó ember, a kinek fel nem tűnt volna a Magyar jelzáló hitelbanknak hirdetése az aláírásra kibocsátott nyereségmentes sorsjegyekre vonatkozólag. Mi is már két ízben emlékeztünk meg erről a hatalmas pénzügyi műveletről, amely zseniális voltánál fogva a leg-szebb reményekre jogosított. Mint fővárosi tudósítónk most jelenti, a jelzálóbank konverzió művelete tényleg fényes eredménnyel járt, a közönség körében fokozott érdeklődés mutatkozik az új kibocsátású sorsjegyek iránt, a melyekre az aláírás már 20-án kezdődik és zárul 23-án.

Egy teljesen jó karban levő
tejgazdasági felszerelés
előnyös feltételek mellett e l a d ó,
esetleg üzemben levő tejpartelep
átvehető. (608--3.2)
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Lovrin községétől.

949. szám. 1906.

609-22

Hirdetmény.

Lovrin községe törvényhatóságilag jóváhagyott határozat alapján a szőlődűlőben levő dűlőutakat és vakdűlőket az eredeti állapotnak megfelelően mérnöki leg újból kitűzteni kívánja.

Ezen mérnöki munkálat elvállalására nézve az ajánlatok Lovrin község előljáróságához 1906. évi július hó 20-ig nyújtandók be.

Lovrin, 1906. évi június hó 15-én.

A községi előljáróság.

Nagyösz községétől.

106. kig. sz. 1906.

611-3.1

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Nagyösz község tulajdonát képező, a mezőhegyesi állami ménesből származó, tenyészigazolványnyal ellátott egy fekete és egy pej tenyészmen folyó évi július hó 1-én délután 3 órakor Nagyösz község házában nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Nagyösz, 1906. évi június hó 16-án.

Meixenberger József, Buding Károly, jegyző. bíró.

Pártoljuk a székely ásványvizeket!

Különösen amelyek oly jó tulajdonsággal bírnak, mint a

Baross-gyógyásavanyu viz!

Kitűnő üdítő ízénél és nagy gyógyhatásánál fogva sok világhírű külföldi ásványvizet felülmul, olcsóságánál fogva pedig a szódavizzal versenyez.

Borral, szörpökkel, vagy magában rendkívül kellemes ízű, üdítő ital. Mint gyógyviz gyomor- és vesebajoknál rendkívül hatásos és különösen gyenge vérszegény gyermekek állandó italul mint fölülmulhatatlan gyógyszer használják az egész országban.

Főraktár: Rózsa Béla ur fűszer- és csemege-üzletében Nagybecskerekben.

1/2 literes üveg ára 25 fillér, 1 literes üveg ára 38 fillér, 2 literes üveg ára 60 fillér.

A Baross-gyógyforrás kezelésége Bibarofalva, u. p. Baróth, vasuti állomás Ágostonfalva, Udvarhelymegye. 575-12.8

Tűzifa, szén, épület- és műfarktár

Kurländer Imre

Telefon 89. NAGYBECSKEREK. Telefon 89.

Épület és műfarktár: Arad-ut 1.

Tűzfarktárak:

Korona-utca és Gizellapart (Kurländer-udvar.)

Iroda és lakás:

Korona-u. 48/11. Telefon 35.

Dusan felszerelt raktár

épületfa, deszka, lécz, oszlopok,

műfa kádák és bogárak részére.

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz kőszén

a Wildensteinsegen-Richterhofer bányából.

Elsőrendű gáz-kőszén (pirszén).

Mindenféle kovács-szén, kitűnő faszén.

MARIASÓ.

SZŐLLŐKARÓ minden nagyságban.

37-50.49

Hirdetések

felvétetnek a

„TORONTAL” kiadóhivatalában.

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki egyesült h. é. vasut.

Érvényes: 1906. évi május hó 1-étől.

Table with train schedules for Szeged-Karlova-Nagybecskerek and Nagyikinda-Karlova. Columns include Oda (Departure) and Vissza (Arrival) times, station names, and train numbers. The table is divided into two main sections: Szeged-Karlova-Nagybecskerek (146) and Nagyikinda-Karlova (147).